

Veckans växt

Kungsmynta *Origanum vulgare*

Oregano är en välkänd krydda i stora delar av världen men faktiskt använd som namn på flera olika örter. Den oregano som odlas och kan övervintra i södra Sverige är kungsmyntan, *Origanum vulgare* L., en flerårig ört med synonyma namn som dosta, koning och vild mejram.

Kungsmyntan har använts som krydda och medicin under lång tid. I Sverige är den känd sedan medeltiden. Den har haft en framträdande roll i folkmedicinen och i de baltiska länderna används den än idag för att behandla åkommor såsom luftrörskatarr och -inflammation, aptitlöshet, som antiseptiskt medel, nervlugnande, med mera. Förutom att vara en mycket god krydda till tomat- och köttretter så har den i forna tider varit surrogat för te och man har också använt kungsmynta för att färga textilier rött.

Kungsmynta finns vildväxande främst på kalkrika platser i södra halvan av Sverige men är inte så vanligt förekommande.

Däremot är den vanlig odlad och uppskattad i våra trädgårdar som en av de vackra växter vi både har till prydnad och till mat. Och så är den omtyckt av insekter. Kungsmyntan är mångformig med flera underarter och i plantskolor säljs olika former och varianter med vita till purpuröda blommor.

Kungsmyntan var en av de krydd- och medicinalväxter man tittade närmare på i projektet SPIMED (*Spice and medicinal plants in the Nordic and Baltic countries - Strategies for conservation of genetic resources in minor crops*) som pågick under åren 2002-2005. Dels utarbetades rekommendationer för bevarande av krydd- och medicinalväxter i Norden och de baltiska länderna, dels valdes åtta arter som samlades in från olika lokaler, beskrevs och analyserades. Mer om detta kan man läsa i projektets slutrapport som finns att få från NordGen i Alnarp.

Text och foto: Else-Marie Strese

Källor:

Å. Asdal med fl. 2006. *Spice- and Medicinal Plants in the Nordic and Baltic Countries. Conservation of Genetic Resources*. Nordic Gene Bank, Alnarp. ISBN 91-633-0095-8

Den virtuella floran. Anderberg och Anderberg.

<http://linnaeus.nrm.se/flora/di/lamia/origa/origvul.html> 2013-01-07